

Innhold

Kapittel 1

Delingsøkonomi i perspektiv – plattformenes inntog	15
Delings- og plattformøkonomien skaper nye utfordringer.....	17
Er digitalisering en trussel mot det kapitalistiske systemet?.....	20
Noen organisatoriske konsekvenser av den digitale transformasjonen.....	22
Fra fagarbeidere til løsarbeidere.....	24
Delingsøkonomien som den nye dystopien.....	26
Kampen mot fagorganisering	27
Kampen for ansettelse	29
Penger og positivt omdømme	32
Delingsøkonomien som grønn teknologi	34
Delingsøkonomiens utfordringer.....	36
Dystopi eller redning?	37

Kapittel 2

Hva er delingsøkonomi?	39
Hva vil det si å dele noe?.....	43
Hvorfor ønsker vi å dele noe med andre?	45
Varelogikk og digital tjenesteyting i et delingsperspektiv.....	51
Deling – samfunnsøkonomisk lønnsomt eller styrt av hormoner?..	53
Eie versus leie	55
Hvordan kan vi forstå delingsøkonomien?	56
Delingsøkonomiutvalget og EU-kommisjonens forståelse av collaborative economy.....	60
Konklusjon	62

Kapittel 3

Ulike betegnelser på delingsøkonomien	64
Collaborative consumption eller samhandlende forbruk	65
Collaborative economy	68
Tilgangsøkonomi («access economy»)	68
Sirkulær økonomi	70
Tillitsøkonomi	74
Plattformøkonomi	78
Flersidige plattformer som koblere	81
Flersidige plattformer vs delingsøkonomi	82
Industrielle plattformer	84
Gig-økonomi	86
Peer Platform Markets	88
Formidlingsøkonomi	90
The tracking economy	91
Delingsøkonomien som økosystem	93
Konklusjon	96

Kapittel 4

De to store - Uber og Airbnb	99
Airbnbs historiske utvikling	100
Venturekapital og vekst	103
Fra James Bond til Ubers app	105
Ubers finansielle vekst	106
Uber i konflikt med offentlige myndigheter, egne tilsatte og andre.	108
Ubers prismodell	111
Surge-algoritmen	112
Annen prismodell enn drosjene	115
Ubers ratingsystem	117
Etablerte virksomheters mulige strategiske mottrekk	119
Ulike regulatoriske regimer skaper utfordringer	122
Airbnb og Uber - det de har felles	123
Konklusjon	125

Kapittel 5

Delingsøkonomi som to- og flersidige markeder	126
Hva er tosidige markeder?	127
Prismekanismer og forretningsmodeller i tosidige markeder	131
Tosidige markeder som del av større økosystem	135
Tosidige markeder som nettverksklubber	137
En utviklet plattformkultur	139
Rateringer bygger tillit og bidrar til å bygge kultur	142
Konklusjon	145

Kapittel 6

Tillit som grunnlag for delingsøkonomien	148
Definisjoner av tillit	149
Personlig, institusjonell og systembasert tillit	151
Algoritmene styrer delingsøkonomien og forvaltning av tillit	154
Lokal, tiltrodd tredjeparts og distribuert tillit	157
Big data møter Big Brother	159
Kognitiv og affektiv tillit	162
Tillit, mistillit og selvtillit	163
Tillit til individer og organisasjoner	166
Trust management – om overføring av tillit gjennom plattformer ..	170
Distribuert tillit	171
Grenser for tillit	174
Konklusjon	176

Kapittel 7

Delingsøkonomiens politiske økonomi	178
Delingsøkonomiens innvirking på makroøkonomiske forhold	179
Økonomiske effekter ved optimalisering gjennom plattformer	181
Delingsøkonomien vil virke inn på det offentliges inntekter	183
Unndragelse av skatter og avgifter gjennom internasjonal organisering	186
Økte skiller i samfunnet som følge av delingsøkonomien	189
Data er den nye oljen	196
De store blir bare større	200
Delingsøkonomien som innovasjonskraft	202
Delingsøkonomien som den nye sosialismen	203
Blockchain som delingsøkonomi 2.0	205
Konklusjon	213

Kapittel 8

Delingsøkonomiens konsekvenser for arbeidstakere og organisasjoner	216
Fra hierarki til nettverk.....	217
Fra store til små selskaper	222
Nye, gode hjelpere	223
Å arbeide for en app. Selvstendig og underbetalt med et positivt selvbilde.....	225
Kravet om likebehandling.....	227
Delingsøkonomien påvirker lønnsnivået.....	228
Mot naturlige monopol.....	231
Kontinuerlig vurdering av tjenestekvalitet	233
Ledelse - fra lojalitet til ansatt til lojalitet til eiere	234
Delingsøkonomiens diskriminerende og nettverksbyggende sider ..	235
Hvordan kompensere for bortfall av fordeler som ansatt?	241
Konklusjon	243

Kapittel 9

Delingsøkonomiens vekst og utvikling	246
Utvikling gjennom fire faser	247
Delingsøkonomiens omfang og utbredelse	251
Konklusjon	252

Kapittel 10

Delingsøkonomiens regulering i Norge	254
Ubers forhold til eksisterende aktører i Norge	255
Airbnb.....	259
Delingsøkonomiske tjenester utover transport og bolig	262
Delingsøkonomiutvalget og ny europeisk personvernlovgivning....	263
Konklusjon	267

Kapittel 11

Konklusjon	270
Delingsøkonomiens Janus-ansikt	271
Fra optimalisering av produksjon til optimalisering av forbruk	272
Nye teknologier øker endringstakten.....	274
Plattformene med egne merkevarer.....	277
Nye muligheter gjennom nettverk og plattformer i samspill.....	279

Det digitale skiftet.....	282
Plattformene og tingenes internett.....	284
Delingsøkonomien, plattformer og offentlig sektor.....	285
Individualisering, personvern, sikkerhet og sårbarhet.....	287
Plattformer - the good, the bad and the ugly.....	291
Avslutning.....	292
Appendix - bakgrunn og metode.....	295
Støtte fra P.M. Røwdes stiftelse.....	295
Kildegrunnlag.....	296
Berørte parter.....	298
Målet med boken.....	299
Litteraturliste.....	301
Stikkordregister.....	315